

Omsorgsnämndens bokslut/verksamhetsberättelse 2019

Verksamhetsområden

- ✓ Omsorg om människor med funktionshinder i behov av stöd och hjälp genom omsorg i hemmet, korttidsvistelse, särskilt boende, anhörigstöd, kommunal hälso- och sjukvård.
- ✓ Omsorg om människor med funktionshinder i behov av stöd och service enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Viktiga händelser under året

Regional överenskommelse om hemsjukvård

Region Halland och Hallands kommuner har en överenskommelse för hemsjukvården i Halland. Chefsgrupp Halland fick från Kommun- och regionledningsforum, i uppdrag att ta in en neutral part som granskar ersättningsmodellen. Det har bildats en regional arbetsgrupp, med uppdrag att ta fram det underlag som behövs för att kvalitetssäkra de faktiska kostnaderna för den regionala hemsjukvården och utifrån detta föreslå framtida ersättningsmodell. Nuvarande ersättningsmodell har förlängts t.o.m. halvårsskiftet 2020.

Under året har mycket arbete lagts på utveckling av processerna kring *Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård*. Samarbetet med Närsjukvården i Hylte, som blivit en samverkanspart vid utskrivning från slutenvården fungerar bra. Att patienter skrivs ut tidigare (3 dagar efter utskrivningsklar) – veckans alla dagar, har ökat trycket på verksamheten. En arbetsterapeut anställdes i början av året för att verksamheten skulle ha större möjlighet att hantera snabba hemgångar.

Brand särskilt boende

I januari började det att brinna i en av tvättstugorna på det särskilda boendet i Torup. Tre lägenheter rökskadades av branden. Renoveringen av lägenheterna tog ca en månad. Under den månaden serverades gemensamma måltider och aktiviteter i dagverksamhetens lokaler. Tre boende evakuerades till annat särskilt boende under renoveringstiden. I april var renoveringen klar och de evakuerade flyttade tillbaka till sina lägenheter. I efterhand konstateras att fantastiska medarbetare har tillsammans med sina lika fantastiska chefer hanterat händelsen och dess efterförlopp på ett föredömligt sätt.

Korttidsvistelse/korttidstillsyn LSS

Kommunfullmäktige beslutade att tillstyrka nybyggnation för verksamheten 2018-03-15. En arbetsgrupp bestående av medarbetare från verksamheten och Hyltebostäder har därefter träffats för att fortsätta planeringen. En processledare från Digitaliseringsenheten har också deltagit i projekt – *Vårt smarta korttids*. Syftet har varit att ta fram brukares och omsorgspersonals behov inför byggnationen och sammanställa digitala lösningar som kan möta dessa behov. Upphandlingsprocessen har fördröjts men planeras vara klar under våren 2020.

Daglig verksamhet LSS

Genom tydliggörande pedagogik, en förutsägbar och strukturerad tillvaro, alternativ och kompletterande kommunikation (t ex bild och textstöd) skapas tillsammans med brukaren en

meningsfull sysselsättning i den dagliga verksamheten. Medarbetarna arbetar personcentrerat utifrån den enskildes unika behov och möjlighet till utflyttad verksamhet. Det kräver stort engagemang, kunskap och förmåga till motiverande samtal från medarbetarna. Ambitionen är att utifrån ett gott samarbete med företagarna i Hylte, kunna öka möjligheter till utflyttad verksamhet och legoarbeten. Även inom Hylte kommun behöver möjligheter till utflyttad verksamhet öka för deltagarna i daglig verksamhet. Under 2019 har den utflyttade verksamheten ökat i antal från 12 personer till 18.

Habiliteringsersättning (LSS/daglig verksamhet) och stimulansersättning (SoL/Dagverksamhet)

Habiliteringsersättning är en ersättning som individer på daglig verksamhet enligt LSS kan erhålla. Habiliteringsersättning är inte reglerat i lag, förordning eller föreskrift, men är ett sätt att stimulera individen att delta i verksamheten (prop. 1992/93:159). Habiliteringsersättningen är alltså frivillig för kommuner att betala ut, men cirka 88 procent av Sveriges kommuner har idag en habiliteringsersättning. Statsbidraget riktar sig enbart till de individer som har beslut om daglig verksamhet enligt LSS, vilket gör att deltagare med beslut om dagverksamhet/sysselsättning enligt SoL inte kan ta del av statsbidraget.

Omsorgsnämnden beslutade i juni 2019, att på försök införa habiliteringsersättning under tiden 2019-07-01 till och med 2019-12-31. Beslutet omfattar habiliteringsersättning till deltagare med insats daglig verksamhet enligt LSS.

Omsorgsnämnden fattade även beslut om att på försök införa stimulansersättning till deltagare med insats dagverksamhet för människor med psykiskt funktionshinder enligt SoL. Båda besluten innebär en ersättning med 70 kr för heldag och 35 kr för halvdag. Utvärdering av genomfördes under hösten 2019 och resultatet redovisades till omsorgsnämnden i december 2019.

Omsorgsnämnden beslutade 2019-12-19 att deltagare med insats daglig verksamhet enligt LSS och deltagare med dagverksamhet för psykiskt funktionshindrade enligt SoL, erhåller habiliteringsersättning/stimulansersättning med 70 kr per heldag (5-7 tim) och 35 för halvdag (3-5 tim).

KommunRehab/Hälsofrämjande rådet

I Hälsofrämjande rådets regi har det i samarbete med Kommun Rehab medarbetare för elfte året i rad anordnats en välbesökt seniormässa med ett 50-tal utställare och ca 400 besökare.

Kommunrehab/frivilligverksamheten

Frivilligverksamheterna Hyltebruk, Torup, Unnaryd och Rydöbruk är träffpunkter som bidrar med viktiga och kvalitetshöjande funktioner. Träffpunkterna finns på Facebook, en gemensam sida för alla mötesplatserna. Facebooksidan är välbesökt och är ett bra sätt för att nå allmänheten med information om aktiviteter på mötesplatserna och anhörigstödet.

Det är ca 80 volontärer som är engagerade som frivilligarbetare i kommunen. Social gemenskap varvas med bland annat café, underhållning, informationstillfällen, temadagar, ”må-bra grupper”, fysiska aktiviteter, matlagning och studiebesök. Frivilligverksamheterna hjälper bland annat till med råd och stöd, ledsagning, kontakter, hembesök, ringa trygghetsamtal med mera.

Myndighets- och kvalitetsenheten

Verksamheten bedriver myndighetsutövning i form av omsorgshandläggning enligt Socialtjänstlagen (Sol) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), avgiftshandläggning. Enheten har bland annat ett övergripande ansvar för omsorgsnämndens myndighetsutövning, kvalitetsarbete, utredningar till nämnd, systemansvar för en stor del av olika IT/verksamhetsstöd.

Arbetsbelastningen för nämndens omsorgshandläggare som handlägger ärenden enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har de senaste två åren ökat markant. Ärendena blir också alltmer komplicerade. En oerfaren och ny omsorgshandläggare kan inte ha lika många ärenden som en erfaren handläggare. Den nya lagen om samverkan inom 3 dagar innan betalningsansvar inträder, gör att det blir mer stressigt att hinna göra vårdplaneringar, utredningar, fatta beslut på kort tid och ibland på lite otydliga grunder. Antal ärende inom äldreomsorgen, socialpsykiatri och LSS är i Hylte ca 155 ärenden per omsorgshandläggare. Eftersom omsorgshandläggarna i Hylte inte har specifika målgrupper utan handlägger alla ärenden, så finns heller inga jämförbara siffror med övriga kommuner/riket. Enligt Öppna jämförelser 2018 är genomsnittet i riket 111 ärenden per omsorgshandläggare inom äldreomsorgen. För ett par år sedan var genomsnittet för LSS-handläggare i Halland ca 95 ärende per omsorgshandläggare och något lägre för barnhandläggare inom LSS (siffror som Hallands kommuner delat emellan sig).

Medarbetare

Personalsituationen blir alltmer ansträngd. Det är svårare att rekrytera medarbetare (alla yrkeskategorier) än tidigare. Under sommarperioden var ca 53 % av våra vikarier för omsorgsassistent/undersköterskor/vårdbiträden nya och oerfarna inom yrkesområdet. Bristen på undersköterskor är ett stort nationellt problem som ökar i takt med stora pensionsavgångar inom de närmaste åren, kopplat till allt färre som vill söka sig till omsorgsyrkerna. Sommaren har trots allt fungerat även bemanningen för sjukskötersketeamet under vissa veckor minskade till ca 50 %. Sjuksköterskorna i teamet tar stort ansvar för att samordna och lösa bemanningen. Enhetscheferna för Sjukskötersketeamet och Kommunrehab, har även denna sommar arbetat i verksamheterna som sjuksköterska respektive arbetsterapeut. För att klara verksamheten och upprätthålla patientsäkerheten har det, precis som förra sommaren, funnits ett avtal om lönetillägg samt ersättning för arbete utöver fastställt schema.

Det är konkurrens mellan arbetsgivare även i chefsrekryteringar, situationen är liknande i andra kommuner. Det har rekryterats tre enhetschefer på omsorgskontoret under 2019. Hur behåller vi kompetenta chefer och hur rekryterar vi nya? Att kunna erbjuda attraktiva villkor, kommer enligt SKL:s rapport *Sveriges viktigaste chefsjobb*, att avgöra möjligheten att rekrytera och behålla chefer. Vi måste ha konkurrenskraftiga löner, organisatoriska förutsättningar, möjlighet till kompetensutveckling, karriärvägar och utvecklingsmöjligheter. Utan chefer med rätt kompetens och rätt drivkrafter blir arbetsgivarens förmåga att möta kraven på effektivitet och bättre resultat begränsade. Ett bra ledarskap är avgörande för välfärdens möjlighet att attrahera kompetenta och engagerade medarbetare. Ledarskapet skapar förutsättningar för medarbetarna att göra sitt bästa och har betydelse för deras hälsa. När en ny chef tillträder är det inte bara en förändring för den tillträdande chefen utan också för organisationen/verksamheten och dess medarbetare.

Organisationer/verksamheter blir mindre effektiva under en övergångstid vid chefsbyten.

Strax före jul startade *Chefi beredskap*. Enhetschefer på omsorgskontoret med ansvar för särskilt boende, omsorg i hemmet, LSS verksamheter, socialpsykiatri och hälso- och sjukvård omfattas av beredskapstjänstgöring. Den gäller utanför kontorstid årets alla dagar och förläggs veckovis i ett rullande schema. Under beredskapen är enhetscheferna tillgängliga för alla enheter för att kunna vägleda och fatta beslut vid *akuta händelser som inte kan vänta till ordinarie enhetschef är på plats*.

Samordningsenhet

Kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna inom omsorgsverksamheten, både vad gäller grundbemanning med anledning av pensionsavgångar, ökat omsorgsbehov på grund av demografiska förändringar såväl som i den dagliga bemanningen med vikarier. Förmågan till god och säker kompetensförsörjning har stor påverkan på arbetsmiljön för medarbetare och chefer

och är en nödvändighet för att kunna leverera en kommunal service av god kvalitet. Det är även avgörande för att kunna behålla och rekrytera både medarbetare och chefer i framtiden. Hylte kommun ska vara en arbetsgivare där medarbetare trivs, utvecklas och vill stanna kvar.

Under hösten 2018 arbetade en projektledare fram förslag på hur vikarieplaneringen kan organiseras i en Samordningsenhet inom Omsorgskontoret. Förslaget har tagits fram ur ett kvalitetsperspektiv med omsorgstagaren i fokus och ger förslag till en flexibel, optimerad och kostnadseffektiv organisation för samordning.

Modellen är anpassad till och har tagits fram i samarbete med projekt *Rätt till heltid*. Det finns behov av en god och effektiv vikarieplanering inom all kommunal verksamhet och modellen är anpassningsbar. De tre samordnarna påbörjade sitt uppdrag efter semesterperioden 2019. Vikarier har inkluderats succesivt i Samordningsenheten under hösten 2019 och januari 2020.

För att samordningen ska ha förutsättningar att kunna fungera utan kostnadsökning inom personalområdet, krävs noggrann planering/struktur/flexibilitet inom verksamheterna. Heltid kommer att erbjudas så fort utvecklat systemstöd (Heroma) för att hantera organisering av ”resurspass” finns tillgängligt. En kommunövergripande Samordningsenhet kan i framtiden komma att vara ett naturligt nästa steg.

Trygghetsskapande åtgärder/digitalisering

Parallellt med den digitala utvecklingen står Sverige inför tuffa utmaningar när det t ex gäller rekrytering av nya medarbetare. Genom att dra nytta av digitaliseringens möjligheter kan man skapa förutsättningar för att möta framtidens välfärdsutmaningar genom smartare arbetsätt som väger upp för den saknade arbetskraften.

Digga Halland är ett gemensamt ESF-projekt (Europeiska socialfonden) där Högskolan i Halmstad, Region Halland och de sex hallandskommunerna ingår. Projektet får 21 mkr och pågår mellan augusti 2018 – juli 2020 och består av två delar:

- A. Basutbildning digitalisering för att öka den digitala kompetensen hos omsorgskontorets medarbetare
- B. Kommunspecifikt digitaliseringsprojekt/Hylte:
Digga signering - digital signering för läkemedelshantering, rehabilitering/träning och andra hälso- och sjukvårdsinsatser.
En ”digital signeringsapp” kan medföra en tryggare arbetsvardag för såväl omsorgspersonal som patienter.

Under våren infördes den digitala signeringsappen Appva för signering av hälso- och sjukvårdsinsatser i verksamheterna. Målet är att underlätta/öka följsamheten till ordinerade insatser och därmed öka patientsäkerheten.

Omsorgskontoret har tillsammans med digitaliseringsenheten i kommunen tagit fram en *Handlingsplan för digitalisering*. I handlingsplanen finns förutom *Digga signering* också fjärrtillsyn, digitala redskap, ruttplanering, utbildning och omvärldsbevakning.

Vårt smarta korttids

I samarbete mellan Hylte bostäder, enhetschef och medarbetare från nuvarande korttids samt en representant från digitaliseringsenheten, har en plan tagits fram för att i samband med nybyggnation av korttidsvistelse LSS, se till det förbereds för nuvarande och framtida behov av digitala tjänster och teknik i lokalerna.

Mer digitalisering

Omsorgsnämndens verksamheter använder sedan i våras en app/smart telefon, för digital tillbudsrapportering av arbetsmiljön – KIA.

Omsorgsnämndens budgetram uppjusterades i REP 2019-2020 med 1 000 tkr för trygghetsskapande åtgärder (processledare). Vid begäran om behovsprövning av undantag från anställningsstopp, avlog PU ansökan. I dagsläget har inte omsorgskontoret någon medarbetare som arbetar övergripande med digitaliseringens möjligheter.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling pågår, det långsiktiga utbytet ska leda till en varaktig och långsiktig förändring och förbättring av kvaliteten i verksamheten.

Demensteamet genomför grund- och fortsättningsutbildning i *Demens* både för nyanställda och våra tillsvidareanställda. Två av medarbetarna i teamet har utbildats i *Bemötande och självskydd* och utbildar andra medarbetare i verksamheter där det finns behov av att förebygga hot- och våld situationer. En av medarbetarna har gått en instruktörsutbildning i *Taktil massage* och har påbörjat utbildning för andra medarbetare i verksamheterna.

För att öka den digitala kompetensen, pågår inom ramen för Digga Halland en webbaserad *Basutbildning i digitalisering* för omsorgskontorets medarbetare.

Kompetensutveckling sker även genom andra webbaserade utbildningar bland annat *Demens ABC* – förberedande kurs inför grundutbildning inom Demensområdet. Sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter har genomfört interna workshops och utbildningar i *Hälsofrämjande arbetssätt och Palliativ vård* enligt Hyltemodellen. Andra exempel på kompetensutveckling är arbetsplatsambassadör, utvecklande ledarskap, handledarutbildning inom ramen för Vård och omsorgscolleg, hjärt- och lunggräddning, strokecertifiering, Durewall mjukt självförsvar, taktil massage, halkkörning, brand, ergonomiutbildning m.m.

Ekonomisk analys

Verksamhet	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 i %	Avvikelse prognos delår	Avvikelse prognos nov
Nämnds- och styrelseverksamhet	494	491	502	531	29	5,5%	22	0
Vård och omsorg, SOL och HSL, (exkl externa placeringar)	122 072	125 112	127 712	126 888	-824	-0,6%	-1 501	-34
Insatser enligt LSS* och SFB** (exkl.externa plac. och pers.ass)	20 112	23 280	22 928	23 732	804	3,4%	233	255
Förebyggande verksamhet	6 391	7 209	7 284	7 552	268	3,5%	155	317
Kontorsövergripande	10 931	12 145	11 058	14 671	3 613	24,6%	2 293	1 575
Summa	160 000	168 238	169 483	173 374	3 891	2,2%	1 202	2 113
Externa placeringar SOL och HSL	2 538	2 569	2 502	1 930	-572	-29,7%	91	-317
Externa placeringar LSS	3 250	3 701	7 673	3 511	-4 163	-118,6%	-1 812	-4 295
Personlig assistans	14 497	13 271	9 054	12 333	3 279	26,6%	-369	2 599
Totalt	180 285	187 779	188 713	191 147	2 435	1,3%	-888	100

* LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

** SFB, Socialförsäkringsbalken

Konto	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Avvikelse 2019 i %
Bidrag	-11 784	-10 949	-12 594	-6 093	6 501	-106,7%
Övriga intäkter	-24 649	-25 214	-25 612	-24 618	994	-4,0%
Summa intäkter	-36 433	-36 163	-38 206	-30 712	7 494	-24,4%
Personalkostnader	159 778	165 388	166 273	166 336	62	0,0%
Hyror	16 448	15 942	15 854	15 945	91	0,6%
Kapitalkostnader	1 034	1 093	984	984	0	0,0%
Övriga kostnader	39 459	41 518	43 807	38 594	-5 213	-13,5%
Summa kostnader	216 717	223 941	226 919	221 859	-5 060	-2,3%
Summa Driftsredov.	180 285	187 779	188 713	191 147	2 435	1,3%

Bokslutet visar en positiv avvikelse mot budget om 2 435 tkr. Externa placeringar visar en negativ årsavvikelse mot budget om 4 735 tkr, varav 3 300 tkr nya placeringar sista halvåret. Personlig assistans visar en positiv avvikelse mot budget med 3 279 tkr. Bokslutet inkluderar kompensation för löneökning motsvarande 2 306 tkr.

Verksamheterna har arbetat intensivt med personalsamordning utifrån det beslutade anställnings-, inköps- och investeringsstoppet för att minimera kostnaderna under året.

Omsorgsnämnden har under året fått tilläggsbudget (beslut i KF 2020-05-02) för verksamheten personlig assistans motsvarande 3 400 tkr samt för att införa Chef i beredskap 600 tkr.

Omsorgsnämnden

Bokslutet visar en positiv avvikelse mot budget motsvarande 29 tkr. Verksamheten omfattar förutom nämndens arbete, även det kommunala pensionärsrådet.

Vård och Omsorg enl. SoL och HSL

(Socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen).

Bokslutet visar en negativ avvikelse mot budget motsvarande 824 tkr, exkl. externa placeringar enligt SoL som visar en negativ avvikelse mot budget med 572 tkr.

Personalsituationen blir alltmer ansträngd. Jmf med 2018 har t ex behov av extraförstärkning nattetid ökat med ca 65 % i samband med oroliga och utåtagerande omsorgstagare och vård i livets slut. Möjligheter till fortsatt samordning inom verksamheterna boendestöd och serviceboende LSS gör att kostnaderna har kunnat hållas nere. Intäkter för taxor och avgifter visar en positiv avvikelse om 516 tkr vid årets slut.

Insatser enligt LSS och SFB

(Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialförsäkringsbalken)

Bokslutet visar en positiv avvikelse vid årets slut om 804 tkr exklusive personlig assistans och externa placeringar. Personlig assistans visar en positiv avvikelse mot budget med 3 279 tkr och externa placeringar enl. LSS visar en negativ avvikelse om ca 4 163 tkr.

På grund av prejudicerande domslut har Försäkringskassan under några år gjort snävare bedömningar vilket har lett till ökad kommunkostnad. I ärenden där omsorgstagare har överklagat Försäkringskassans assistansbeslut, har Hylte kommun beviljat personlig assistans i avvaktan på Försäkringskassans beslut. Efter domslut i Förvaltningsrätten betalar Försäkringskassan ut retroaktiv ersättning till Hylte kommun om 3 486 tkr.

Verksamheten bostad med särskild service, har ökade kostnader för extraförstärkning på grund av ökat omsorgsbehov. Resultatet balanseras upp genom en positiv avvikelse i verksamheten serviceboende LSS.

Förebyggande verksamhet

Bokslut visar en positiv avvikelse mot budget med 268 tkr. Avvikelsen beror på frånvaro som inte har ersatts fullt ut.

Kontorsövergripande

Bokslut visar en positiv avvikelse mot budget med 3 613 tkr. Avvikelsen beror bland annat på vakanta tjänster under året. Kommunfullmäktige beslutade 2018-11-29 att uppjustera omsorgsnämndens budgetram under 2019/2020 med 1 000 tkr för trygghetsskapande åtgärder (digitalisering). Vid behovsprövning av digitaliseringstjänst avlog PU ärendet under våren 2019, omsorgsnämnden hade då använt ca 100 tkr till lönekostnader under årets första månader. Omsorgsnämnden fick uppjusterad ram med 600 tkr för införande av chef i beredskap, uppstarten försenades och kom igång strax före jul. Genom sent utlysta stimulansmedel kunde åtgärder gällande WiFi på särskilt boende samt uppgradering av planeringssystem, bekostas genom dessa istället för inom befintlig budget. Verksamheterna har varit återhållsamma med kostnader för kompetensutveckling. IT stöd/system/licenser m.m. har under året börjat konteras i verksamheterna som använder sig av de olika systemen. Kostnader för utskrivningsklara patienter är lägre än budgeterat och det finns intäkter för försäljning av leasingbil.

Omsorgsnämnden Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Basbudget 2019	Tilläggs- budget	Resultat- balansering	Summa	Bokslut 2019	Avvikelse
				Budget 2019		mot budget 2019
Raminvestering	400		-475	-75	106	181
Total	400	0	-475	-75	106	181

Omsorgsnämnden har bland annat investerat i arbetstekniska hjälpmedel, liftar m.m. under 2019, men har avvaktat investeringar i övrigt pga investeringsstopp 2019.

2017 investades, pga medicinstöder, i digitala låscylindrar till medicinskåp. Detta medförde en negativ resultatbalansering 2018 vilket även är orsak till den negativa investeringsbudgeten 2019.

Omsorgsnämnden

Kontouppföljning	Utfall Jan-Dec 2019	Utfall Jan-Dec 2018
Kurs och Konferens	411 323	621 538
Extern representation	5 224	37 871
Intern representation	87 941	101 865
Summa Kurs och Konferens samt representation	504 488	761 274

211 tkr är finansierat med stöd av projektmedel.

Serviceåtaganden

Boende

Bokslutet visar en negativ avvikelse mot budget med 180 tkr. Särskilt boende visar en negativ avvikelse mot budget med 448 tkr och förebyggande verksamhet/Kommunrehab visar en positiv avvikelse med 268 tkr. Den negativa avvikelsen beror bland annat på extraförstärkning vid vård i livets slut, oro och utåtagerande beteende. Jmf med 2018 har behov av extraförstärkning natttid

ökat med ca 65 % i särskilt och ordinärt boende. Intäkter för taxor och avgifter visar en positiv avvikelse om 313 tkr.

Serviceåtagandet omfattar Kommun Rehab samt kommunens 132 lägenheter i särskilt boende inklusive 10 korttidsplatser. Varje inflyttning på särskilt boende innebär till en början en ökad arbetsinsats i form av kartläggning, vård- och omsorgsplanering, kontakter med den nyinflyttade och dennes anhöriga/närstående.

Beläggningsgraden på särskilt boende har under 2019 varit ca 97 % jämfört med 98 % 2018. Beläggningen på korttidsplatserna har under 2019 varit ca 68 % jämfört med ca 72,5% under 2018.

Verksamheterna har arbetat intensivt med personalsamordning utifrån det beslutade anställnings-, inköps- och investeringsstoppet för att minimera kostnaderna under året.

Verksamhet	Resurs
51050 Vård o omsorg särskilt boende	72 119
53500 Förebyggande verksamhet	7 552
Summa:	79 672

Omsorg i hemmet

Bokslutet visar en negativ avvikelse mot budget med 376 tkr. Det beror bland annat på ökat omsorgsbehov i verksamheten *Omsorg i hemmet*. Extraförstärkning vid vård i livets slut och vid oro och utåtagerande beteende ökar. Jmf med 2018 har behov av extraförstärkning nattetid ökat med ca 65 % i ordinärt och särskilt boende.

Serviceåtagandet omfattar verksamheterna sjukskötersketeamet, demensteamet, omsorg i hemmet, boendestöd och dagverksamhet för människor med psykiskt funktionshinder och dagverksamhet för människor med demenssjukdom.

Verksamheterna har genomfört insatsregistrering vilket innebär att medarbetarna registrerar besöken via en "tag" i omsorgstagarens bostad. Det ger möjlighet att få mer korrekta mått på den faktiskt utförda tiden. Insatsregistreringen redovisas till nämnden varje månad. Verksamheten omsorg i hemmet utför även en av insatserna inom ramen för anhörigstöd - avlösning i hemmet. I Hyltebruk bedrivs två individuellt behovsprövade dagverksamheter för människor med psykiska funktionshinder och för människor med demenssjukdom. Dagverksamheterna arbetar förebyggande för att främja kvarboende, bryta social isolering och stärka självständigheten hos den enskilde omsorgstagaren.

Verksamheterna har arbetat intensivt med personalsamordning utifrån det beslutade anställnings-, inköps- och investeringsstoppet för att minimera kostnaderna under året.

Verksamhet	Resurs
51001 Kommunsjuksköterskor	14 206
51010 Vård o omsorg ordinärt boende	31 252
51015 Dagverksamhet psyk/ boendestöd	6 315
51025 Dagverksamhet ind behvsp	992
51040 Anhörig o demensteam	1 381
Summa:	54 145

Anhörigstöd

Bokslutet visar ingen avvikelse mot budget vid årets slut.

Anhörigstödet är förebyggande till sin karaktär och till för den som dagligen eller kontinuerligt vårdar en anhörig eller närstående med stora omsorgsbehov. Anhörigstödet finns i Kommun Rehabs verksamheter och är organiserade i Anhörig- och demensteamet.

Verksamhet	Resurs
51040 Anhörig o demensteam	624

Boende LSS

Bokslutet visar en negativ avvikelse om 760 tkr mot budget vid årets slut. Den negativa avvikelsen beror på kostnader för extraförstärkning på grund av ökade omsorgsbehov i verksamheten bostad med särskild service. Avvikelsen balanseras upp genom positiv avvikelse i verksamheten serviceboende LSS.

Verksamheten omfattar insatser i form av boende för personer tillhörande LSS personkrets. I kommunen finns två gruppboendestäder, belägna i Hyltebruk och Torup. Det finns även ett serviceboende i Hyltebruk.

Verksamheterna har arbetat intensivt med personalsamordning utifrån det beslutade anställnings-, inköps- och investeringsstoppet för att minimera kostnaderna under året.

Verksamhet	Resurs
51310 Boende enl LSS	10 262
51311 Service boende LSS	2 552
Summa:	12 814

Stöd och service i hemmet

Bokslutet visar en positiv avvikelse mot budget om 4 843 tkr. Personlig assistans visar en positiv avvikelse om 3 279 tkr och övriga insatser en positiv avvikelse om 1 830 tkr. På grund av prejudicerande domslut har Försäkringskassan under några år gjort snävare bedömningar vilket har lett till ökad kommunkostnad. I ärenden där omsorgstagare har överklagat Försäkringskassans assistansbeslut, har Hylte kommun beviljat personlig assistans i avvaktan på Försäkringskassans beslut. Efter domslut i Förvaltningsrätten har Försäkringskassan utbetalat retroaktiv ersättning till Hylte kommun om 3 486 tkr.

Verksamheten omfattar personlig assistans, daglig verksamhet samt övriga insatser enligt LSS. I övriga insatser ingår korttidsvistelse/tillsyn, både i egen regi och i form externa köp, kontaktpersoner, ledsagarservice, avlösarservice i hemmet.

Verksamheten personlig assistans beviljas av kommunen enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) och av Försäkringskassan enl. SFB (Socialförsäkringsbalken). Kommunen har kostnadsansvar för de 20 första beviljade timmarna per vecka i varje assistansärende enl. SFB. Kommunen har även kostnadsansvar för sjukersättning till externa utförare då deras medarbetare är sjuka.

Daglig verksamhet bedrivs i Hyltebruk samt i utlokaliserad verksamhet. Att ha ett arbete är av mycket väsentlig betydelse för alla människors livskvalitet och delaktighet i samhällslivet. Det svarar också mot grundläggande mänskliga behov av gemenskap, utveckling och en meningsfull tillvaro. Daglig verksamhet utförs också i utlokaliserad verksamhet. Omsorgsnämnden har en kostnad för externa placeringar.

Verksamheterna har arbetat intensivt med personalsamordning utifrån det beslutade anställnings-, inköps- och investeringsstoppet för att minimera kostnaderna under året.

Verksamhet	Resurs
51330 Personlig assistans	12 333
51350 Daglig verksamhet enl LSS	5 916
51390 Övriga insatser enl LSS	5 001
Summa:	23 250

Nyckeltal

Sjukfrånvaro i förhållande till total ordinarie arbetstid i procent	2017	2018	2019	Avvikelse 2018-2019
Totalt alla arbetstagare	7,85	10,46	8,96	-1,5
Kvinnor	8,63	10,79	9,29	-1,5
Män	6,87	5,51	4,57	-0,94
Varav långtidsfrånvaro*	49,54	52,4	48,48	-3,92

*Sjukdom 60 dagar eller mer procentuellt av den totala sjukfrånvaron.
Andelen långtidsjukskrivna har minskat med 3,92 % jämfört med föregående år. Den totala sjukfrånvaron har under 2019 minskat med 1,5 % jämfört med 2018.

Kostnadsjämförelse		2016	2017	2018
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), kr/inv	Hylte	5 773	5 880	6 105
	Liknande kommuner LSS	6 147	6 239	6 487
Kostnad för äldreomsorg kr/inv	Hylte	13 046	13 888	14 371
	Liknande kommuner äldreomsorg	13 624	14 415	14 710

Uppgift från Kommun och landstingsdatabasen Kolada 2020-01-14

Framtiden

Framtidsbranschen/kompetensförsörjning

Attraktionskraften för att jobba i välfärden och ”Sveriges viktigaste jobb” måste öka och många fler behöver välja att utbilda sig inom vård och omsorg. Enligt en rapport från SKL (februari 2018) Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden”, arbetar ca 1,2 miljoner människor i välfärden idag. De kommande åren ökar både antal barn och äldre i befolkningen kraftigt. Antalet personer i arbetsför ålder ökar betydligt mindre och i vissa delar av landet minskar antalet. Det är ökad efterfrågan på välfärdstjänster och omsorgsbehoven ökar. ”Sveriges viktigaste jobb” står inför stora pensionsavgångar inom vård- och omsorg samtidigt som intresset minskar för utbildning inom området. Omsorgskontoret behöver på grund av *pensionsavgångar* (aktuell uppgift februari 2020) rekrytera ca 70-75 omsorgsassistenterna, legitimerade medarbetare och chefer fram till 2026 (om man går vid 65 års ålder). På grund av ökade omsorgsbehov uppskattas

nyrekryteringsbehovet till ungefär lika många medarbetare till, totalt ca 150 åa. Det finns enligt SKL:s rapport mycket kommuner, landsting och regioner måste göra för att minska rekryteringsbehovet och öka möjligheten att rekrytera medarbetare. Det handlar bland annat om att nyttja tekniken bättre och skapa bra möjlighet till löne- och karriärutveckling. Det handlar också om att utveckla arbetsmiljö och arbetsorganisation samt skapa förutsättningar och motivera fler medarbetare att arbeta heltid och fler år i yrkeslivet.

Vård och omsorg står som beskrivet ovan, inför stora rekryteringsutmaningar. Det är svårt att rekrytera personal med rätt kompetens, främst när det gäller personal med gymnasial utbildning inom vård och omsorg. Det finns arbetsuppgifter i verksamheten som inte nödvändigtvis kräver en vård- och omsorgsutbildning motsvarande undersköterskekompetens. Genom att differentiera rollerna i hälso- och sjukvårdsuppgifter kontra serviceuppgifter, ökar möjligheterna att kunna utveckla och förändra organisationen och därigenom höja kvalitén och patientsäkerheten inom vård och omsorg.

För att öka rekryteringsmöjligheterna fortsätter arbetsgivaren utvecklingsarbetet med marknadsföring, lönestrategisk plan, konkurrenskraftig lön, marknadsföra "Framtidsbranschen Vård- och omsorg", arbeta med ständig utveckling av ett attraktivt arbetsgivarskap, använda teknisklösningar i större omfattning, erbjuda arbete/praktik/validering som ger anställningsbarhet och ta vara på den kulturella mångfalden.

Satsning på välfärdsteknik inom vård och omsorg är ett *måste* för att kunna möta den demografiska utmaningen och ökad efterfrågan på välfärdstjänster samtidigt som verksamheterna står inför stora pensionsavgångar och ökande omsorgsbehov. Vi måste följa med i utvecklingen för att kunna möta rekryteringssvårigheterna och upprätthålla kvalitet och säkerhet i verksamheterna. Välfärdsteknik och trygghetsskapande åtgärder kan bli ett för omsorgstagaren kvalitativt stöd/komplement genom att öka självständigheten, valfriheten och självbestämmandet. Det kommer initialt att innebära ökade kostnader.

Kommunal hälso- och sjukvård

Det är det ordinära boendet som är platsen i framtidens hälso- och sjukvård. Det kommer att bedrivas alltmer avancerad hemsjukvård för att undvika slutenvård vilket ställer höga krav på kompetenta och välutbildade medarbetare. Trenden mot att alltmer avancerad vård ska bedrivas i öppen vård och i hemmen skapar helt nya möjligheter, men ställer också det svenska systemet inför en rad utmaningar. Vad krävs för att exempelvis äldre med stora vård- och omsorgsbehov, patienter i livets slut eller personer med kronisk cancer mestadels ska kunna vara hemma, men vid behov snabbt få en sjukhussäng utan att passera akuten?

Förebyggande verksamhet

För att underlätta för den enskilde att bo kvar hemma och motverka mer kostnadsintensiva framtida insatser bör nämnden fortsätta att arbeta med förebyggande insatser ur ett rehabiliterande och habiliterande perspektiv. Omsorgstagarens resurser ska uppmärksammas istället för dennes hjälpbehov. Minskad stimulans, träning, rehabilitering/habilitering, aktivering och social gemenskap kan leda till ökat behov av insatser, både i ordinärt och särskilt boende.

Socialpsykiatri

Inom den socialpsykiatriska enheten kommer behoven av dagverksamhet och boendestöd med all sannolikhet att fortsätta att öka. Nämnden bör fortsätta att utveckla boendestöd för att kunna arbeta med målgruppen på hemmaplan och därmed undvika mer kostnadsintensiva insatser. Socialpsykiatrin bör fortsätta utvecklingen mer mot arbetsinriktad rehabilitering. Målgruppens behov av boende kommer sannolikt att öka framöver. För att motverka

kostnadsintensiva institutionsplaceringar kan det finnas behov av att starta ett ”trapphusboende” i kommunen. Nämnden bör inventera framtida behov av boende för målgruppen.

Kvalitetsuppföljning

I Hylte kommuns kvalitetsarbete fastställer kommunfullmäktige de övergripande målen. Till dessa beslutar nämnderna om sina egna mål och serviceåtaganden. Redovisningen nedan har sin utgångspunkt i KF och nämnds nyckeltal vilka utgår ifrån serviceåtaganden och nationella brukarundersökningar.

Grunduppdrag

Fas: Rapportering bokslut 2019 **Rapportperiod:** 2019-12-31 **Organisation:** Omsorgskontoret

Ekonomi

KF02 Nämndernas budgetavvikelse (Utfall) (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
1,3%	-3,5%	-1,9%	-0,8%		↗

Värde för omsorgsnämnden.

Kommun och politik

KF09 Nöjd medarbetare

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
	79	78	81		-

KF10 Sjukfrånvaro kommunalt anställda, totalt (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
8,5%	10,5%	8,5%	6,5%		↗

Värde för omsorgsnämnden.

Omsorg och hjälp

KF17 Andel som är nöjda med sin hemtjänst (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
96,0%	94,0%	94,0%	91,0%		↗

KF19 antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
15	12	14	15		↘

Andel personal som omsorgstagare möter har stigit från 12 till 15 mellan 2018 och 2019.

ON01 Hemtjänst - Andel som fått beslut inom fyra veckor (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100,0%	100,0%	99,6%	100,0%		→

1 beslut av 529 beslut enligt socialtjänstlagen har överstigit handläggningstiden på fyra veckor.

ON02 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
98,0%	99,0%	98,0%	99,0%		↘

ON03 Hemtjänst - Andel som har en personlig kontakt (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100 %	100,0%	100,0%	100,0%		→

100 % av dem som har personlig vård har en utsedd personlig kontakt.

ON04 Hemtjänst - Andel upprättade genomförandeplaner (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100,0%	100,0%	100,0%	60,0%		→

100 % av dem som har personlig vård har en genomförandeplan.

ON05 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - möjlighet påverka tider, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
71,0%	74,0%	66,0%	67,0%		↘

KF18 Andel som är nöjda med sitt särskilda boende (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
83,0%	87,0%	84,0%	91,0%		↘

Resultat för den totala nöjdheten har minskat med 4 % jämfört med föregående år. Det är ca. 50% av de boende som har svarat på enkäten.

KF20 Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
24	64	33	11		↗

Väntetiden till särskilt boende har sjunkit, det kan dock konstateras att det gjordes en felräkning 2018.

ON06 Särskilt boende - Andel som fått beslut inom fyra veckor (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
98,2%	96,3%	96,0%	99,9%		↗

Antal beslut enligt socialtjänstlagen 2019 är 56 stycken, 1 beslut har haft en handläggningstid längre än fyra veckor.

ON07 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
98,0%	97,0%	96,0%	98,0%		↗

ON08 Särskilt boende - Andel som har en personlig kontakt (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
	100,0%	100,0%	100,0%		→

Uppföljning av serviceåtagande. Resultatet visar att alla omsorgstagare inom särskilt boende har en personlig kontakt utsedd.

ON09 Särskilt boende - Andel upprättade genomförandeplaner (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
	100,0%	100,0%	100,0%		→

ON10 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - maten, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
66,0%	68,0%	80,0%	70,0%		↘

Nyckeltal kopplat till Hälsöfrämjande perspektiv.

ON11 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - måltidsmiljö, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
74,0%	61,0%	75,0%	70,0%		↗

Nyckeltal kopplat till projektet Hälsöfrämjande perspektiv.

ON12 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
74,0%	80,0%	85,0%	75,0%		↘

Nyckeltal kopplat till projektet Hälsöfrämjande perspektiv.

ON13 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjligheten att komma utomhus, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
68,0%	70,0%	78,0%	69,0%		↘

Nyckeltal kopplat till Hälsöfrämjande perspektiv.

KF21 Andel som är nöjda med den hjälp och det stöd de får inom LSS (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
79,0%	69,0%	64,2%			↗

Värdet 2019 är uträknat genom att slå ihop alla positiva ja svar i brukarenkäten och dividera med antal frågor.

ON14 Stöd och service i hemmet - Andel som fått beslut inom åtta veckor (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
90,5%	94,2%	87,0%	86,0%		↘

7 av 74 beslut enligt LSS har överstigit handläggningstiden på 8 veckor.

ON15 Stöd och service i hemmet - Andel som upplever att de blir bemötta med respekt (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
					-

Uppföljning av serviceåtagande. Nyckeltalet går inte svara på eftersom det inte finns resultat i den nationella brukarundersökningen funktionshinder. Nyckeltalet kommer ses över och revideras.

ON16 Stöd och service i hemmet - Andel som får hjälp och stöd att planera och genomföra aktiviteter i sitt dagliga liv (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend

				○	-
--	--	--	--	---	---

Uppföljning av serviceåtagande. Nyckeltalet går inte svara på eftersom det inte finns resultat i den nationella brukarundersökningen funktionshinder. Nyckeltalet kommer ses över och revideras.

ON17 Stöd och service i hemmet - Andel som upplever god kvalitet i service- och omsorgsinsatser

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
				○	-

Uppföljning av serviceåtagande. Nyckeltalet går inte svara på eftersom det inte finns resultat i den nationella brukarundersökningen funktionshinder. Nyckeltalet kommer ses över och revideras.

ON18 Bostad med särskild service - Andel som fått beslut inom åtta veckor (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
83,3%	100,0%	100,0%	86,0%	●	↘

2 av 12 beslut enligt LSS har överstigit handläggningstiden på 8 veckor.

ON19 Bostad med särskild service - Andel som upplever att de blir bemötta med respekt (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
				○	-

Nyckeltalet går inte svara på eftersom det inte finns resultat i den nationella brukarundersökningen funktionshinder. Nyckeltalet kommer ses över och revideras.

ON20 Bostad med särskild service - Andel som har en personlig kontakt (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	●	→

Resultatet visar att alla inom bostad med särskild service har en personlig kontakt.

ON21 Bostad med särskild service - Andel upprättade genomförandeplaner (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	●	→

Resultatet visar att alla inom bostad med särskild service har en upprättad genomförandeplan.

ON22 Bostad med särskild service - Andel som upplever god kvalitet i service- och omsorgsinsatser (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
				○	-

Nyckeltalet går inte svara på eftersom det inte finns resultat i den nationella brukarundersökningen funktionshinder. Nyckeltalet kommer ses över och revideras.

ON23 Anhörigstöd - Andel som fått en upprättad stödplan inom fyra veckor (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	●	→

Resultatet visar att alla har en upprättad stödplan inom 4 veckor.

ON24 Anhörigstöd - Nöjdhet, anhörigstöd i sin helhet (%) (Serviceåtagande)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		→

ON25 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjlighet påverka tider, andel (%)

2019	2018	2017	2016	Bedömning	Trend
61,0%	68,0%				↘

I kvalitetsberättelsen för 2019 finns mer detaljerad information om nyckeltalen.

Internkontrollplan 2019

(2019 ON0014)

Beslut

Omsorgsnämnden har tagit del av risk- och väsentlighetsanalys, samt internkontrollplanen för 2019. Omsorgsnämnden beslutar att anta internkontrollplanen för 2019.

Beskrivning av ärendet

En internkontrollplan ska upprättas av varje nämnd enligt internkontrollreglementet antagen av Kommunfullmäktige 2011-12-15 § 92. Lokala riktlinjer och rutiner ska utformas för att säkerställa att kommunens nämnder upprätthåller tillräcklig intern kontroll för att bedriva en kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet av hög kvalitet som lever upp till givna uppdrag och satta mål.

Omsorgsnämnden ska årligen i samband med bokslutet, patientsäkerhetsberättelsen samt kvalitetsberättelsen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen för omsorgsnämnden till Kommunstyrelsen

Handlingar i ärendet

- §32 ON AU Internkontrollplan 2019
- Tjänsteskrivelse Interkontrollplan 2019
- Internkontrollplan 2019
- Risk- och väsentlighetsanalys 2019

Beslutet skickas till Kommunstyrelsen

Internkontrollplan 2019

Nämnd/enhet: Omsorgsnämnden

År: 2019

ID	Rutin/process	Kontrollmoment	Risk-värde	Kontrollmetod	Acceptable I avvikelse	Frekvens	Resultat
1	Rekrytering	Antal vakanta tillsvidare-tjänster som inte kunnat tillsättas. Anställning av medarbetare utan relevant kompetens.	5	Enhetschefer rapporterar till kontorschef som sammanställer och redovisar i delårs- och bokslut.	0-15 procent	Jan, aug	Totalt har 0 tillsvidare-tjänster inte kunnat tillsättas under året.
2	Verkställighet vid beslut om bostad med särskild service	Antal icke verkställda beslut.	5	Rapportering om ej verkställda beslut till IVO.	0-5 procent av antal beslut	Kvartalsvis	Totalt 12 beslut och ett som inte gått att verkställa. 8 %
3	Hälsöfrämjande arbetssätt: Förebyggande och behandling av undernäring (SOSFS 2014:10)*	Nattfastemätning	5	Punktprevalens-mätning	0 % (om inte särskilda skäl föreligger)	Två ggr/år	De boende har i snitt en nattfasta på 12 antal timmar.
4	Föreskrifter om basala hygienrutiner (SOSFS 2015:10) *	Följsamhetsmätning och statistik för vårdrelaterade infektioner, VRI	4	Punktprevalens-mätning	0 %	Två ggr/år	72.7 % - basal hygien 87.2 % - klädregler